

9.539 til 17.273. Københavns universitet, hvor i dag over 13.000 studerende er indskrevet, har allerede mærkbart overskredet den grænse, hvortil det findes at burde udbygges, medens Århus universitet, som tilsvarende har lidt over 4.000 studerende, næppe bør udbygges til mere end 5-6.000 studerende.

På grund af mangelfuldheder ved det forhåndenværende statistiske grundmateriale — mangler, som vil blive søgt afhjulpet til gavn for det fortsatte arbejde — har udvalget ikke ment at kunne opstille prognoser over den fremtidige tilgang til universiteterne og i særdeleshed de enkelte fakulteter af en sådan sikkerhed, at de bør lægges til grund for en saglig vurdering af det samlede behov for nye universiteter over et længere åremål.

Af det forhåndenværende materiale kan imidlertid allerede i dag med sikkerhed konstateres behov for aflastning af de to universiteter, hvorfor der ifølge udvalget snarest bør iværksættes foranstaltninger med henblik på etablering af et tredje universitet. Behovet synes, når bortses fra lægevidenskaben, mest udtalt f. s. v. angår de filosofiske og de naturvidenskabelige fakulteter. Udvalget foreslår derfor foreløbig en opbygning på grundlag af disse fakulteter. Da udvalget under henvisning til såvel undervisnings- og forskningsmæssige som økonomiske hensyn hertil stærkt anbefaler, at flere fakulteter samles til universiteter, indstiller udvalgets flertal, at de to nye fakulteter etableres i tilknytning til det allerede fastlagte lægevidenskabelige fakultet i Odense, alt i nært samarbejde med den planlagte veterinær- og landbohøjskole i Odense.

Et mindretal i udvalget, bestående af professor, dr. phil. Johs. Humlum, har bl. a. ud fra regionsudviklingssynspunkter ment, at nye fakulteter mest hensigtsmæssigt grundlægges i jyske byer. Beslutning herom forudsætter dog samtidig beslutning om andre sektorer af landsplanlægningen, især om aktiv decentralisering af erhvervs-, trafik- og kulturlivet, — forudsætninger, som mindretallet erkender ikke kan anses for opfyldt på nuværende tidspunkt.

Etableringen af et tredje universitet vil kun kunne tilfredsstille de i tidsmæssig henseende aller mest presserende behov, og udvalget forudsæ, at det kan vise sig påkrævet at etablere yderligere universiteter eller fakulteter i de kommende årtier. Udvalget agter at fortsætte sit arbejde med henblik på løsningen af disse mere langsigtede problemer og advarer imod, at der på det foreliggende grundlag træffes vidtrækkende dispositioner ud over, hvad der angår det tredje universitet.

Regeringen kan i henhold til de anførte grunde tilslutte sig universitetsplanlægningsudvalgets indstilling f. s. v. angår behovet for foreløbig et nyt filosofisk og et nyt naturvidenskabeligt fakultet, samt at disse etableres i tilknytning til det lægevidenskabelige fakultet i Odense, som hermed bliver Danmarks tredje universitetsby.

For så vidt angår planlægningen af universitetsudbygningen i øvrigt finder regeringen det påkrævet, at der nu træffes forholdsregler med henblik på en mere omfattende planlægning end den, som det hidtil har været muligt at foretage.

Erfaringerne viser, at såfremt man ikke i tide søger at lægge retningslinier for udviklingen for et betragteligt åremål frem i tiden, vil den faktiske udvikling forløbe således, at man fortsat må improvisere sig igennem nødsituationer på lidet hensigtsmæssig måde. Etableringen af nye universiteter og højere læreanstalter er en langtidsproces, som kræver indgående forberedelse og planlægning. Betydelige arealer må reserveres i tide og friholdes til de tidspunkter, hvor de egentlige byggearbejder bliver aktuelle, og investeringer af en så betydelig størrelsesorden må indpasses i statens langsigtede investeringspolitik. For de byer og landsdele, som skal indstille sig på at være fremtidige universitets-sæder, er det af afgørende betydning i tide at kunne tilrettelægge den lokale planlægning med henblik herpå.

Der foreslås derfor under undervisningsministeriet etableret et planlægningsudvalg, som skal have til opgave at yde vejledning ved planlægningen af den fremtidige universitets- og læreanstaltsudbygning. Udvalget skal overtage universitetsplanlægningsudvalgets hidtidige funktioner. Herudover skal det imidlertid omfatte de højere uddannelser, som er henlagt til de øvrige under undervisningsministeriet hørende højere læreanstalter, ligesom det i det omfang, hvori det måtte ønskes, skal stå til rådighed for den planlægningsvirksomhed, som under andre ministeriers ressort finder sted med henblik på derhen hørende højere læreanstalter. Det vil endvidere være udvalgets opgave at tilvejebringe en langtidsplan for udbygningen, som går ud over det af universitetsplanlægningsudvalget betragtede åremål, og det skal tillige yde bistand ved den løbende, mere kortsigtede planlægning, som finder sted med henblik på flerårige bemandings-, bygnings- og bevillingsmæssige udbygningsprogrammer. Udvalget foreslås derfor etableret som et permanent organ.

Forslaget om et permanent planlægningsudvalg er i overensstemmelse med de overvejelser, som man foreløbig har gjort sig i universitetsadministrationsudvalget af 1962. De nærmere bestemmelser